

Практика показує, що застосування інноваційних педагогічних технологій, в освітньому процесі педагогічних закладів вищої освіти допомагає майбутнім педагогам поглибити і повніше опанувати інтеграційні поняття, закони, теорії; посилити професійну спрямованість; налаштувати позитивну взаємодію вчителя й учня; виробити вміння досягати результатів освітнього процесу в умовах Нової української школи; моделювати реальні умови. Такий підхід до навчання курсів за вибором природничого спрямування безумовно є корисним в подальшому зростанню старшокласників, набуттю досвіду, компетентності та розвитку [1, с. 115].

У Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова на кафедрі психолого-педагогічних дисциплін факультету природничо-географічної освіти є методичні дисципліни та спецкурс за вибором студентів «Сучасні педагогічні технології на уроках географії», які мають широкий потенціал для підготовки сучасного учителя до педагогічної діяльності за умов Нової української школи. На заняттях викладачі вчать студентів розробляти методичний супровід уроку, план-конспекти з використанням інтегрованих форм і методів, внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, екологічного і краєзнавчого матеріалу тощо; розвивають професійні якості, майстерність, логічне мислення, вміння працювати з інноваційними засобами навчання та моделюють і аналізують уроки для збагачення власного педагогічного досвіду.

Отже, готовність як особистісна освітня характеристика педагога формується на етапі професійної підготовки. Ми переконані, що інноваційні технології спроможні викликати інтерес до методики навчання дисциплін географічно-природничого циклу та сформувати готовність до педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Покась Л.А., Сахарова А.І. Використання online-сервісів для навчання географії у профільній школі / Л.А. Покась, А.І. Сахарова // Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного застосування: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27-28 грудня 2019 року). - Львів, ГО "Львівська педагогічна спільнота", 2019. - Ч.1. - С. 114-118.
2. Степанюк А.В. До питання світоглядних орієнтирів молоді / Алла Василівна Степанюк // Шлях освіти. - № 1. 2002. - С. 6-9.

КОМПОНЕНТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ДО СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ

Мехед Ольга Борисівна

кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

mekhedolga@gmail.com

Інноваційні процеси, що мають місце у сучасній українській освіті, зумовлюють підвищену увагу до питання підготовки майбутніх педагогічних кадрів. Виклики сьогодення значно розширили коло вимог до вчителя та визначили провідну ідею сучасної педагогічної освіти – формування педагога, здатного виявляти творчий підхід до роботи, поєднувати різні види діяльності з метою організації навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей та можливостей учнів, проявлятиме в роботі самостійність й ініціативність.

Реалізація компетентнісного підходу до підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я забезпечує побудову такої моделі випускника, яка відповідає сучасним вимогам щодо означеної кваліфікації. Вищезазначене передбачає оновлення змісту підготовки майбутніх педагогів, що має за мету також поглиблення та розширення соціально-педагогічної компетентності фахівців, зокрема вчителів біології та основ здоров'я, та формування їх готовності до продуктивної професійної діяльності. Вищезазначені питання піднімались у минулих публікаціях [1-3]. Потрібно відмітити, що шкільні курси біологічного профілю, а особливо курс «Основи здоров'я» тісно пов'язані з питанням здоров'я та добробуту людини. Звідси впливають особистісні моральні якості вчителя біології та, насамперед, його готовність до навчання молоді розумінню цінності людського життя, осмисленню способів виживання на практичному рівні. Інакше наукові та професійні принципи навчання вступають у суперечливу взаємодію із законами розвитку та існування суспільства [1]. Таким чином, при підготовці майбутніх вчителів біології, а також шкільного предмету «Основи здоров'я» необхідно особливу увагу приділяти врахуванню міждисциплінарних, міжциклових та міжпредметних зв'язків. А також враховувати соціально-педагогічну діяльність вчителя, зокрема біології та основ здоров'я, адже від готовності майбутнього фахівця залежить формування гармонічної у фізичному, інтелектуальному та духовному аспекті особистості учня [4].

Мета роботи полягає в з'ясуванні важливості методичної підготовки майбутнього вчителя біології та основ здоров'я до впровадження технологій надання здоров'язбережувальних знань у процесі соціально-педагогічної діяльності.

Питання готовності майбутнього вчителя біології до педагогічної діяльності широко висвітлюються у теорії і практиці, зокрема, їм присвячено низку робіт вітчизняних та зарубіжних дослідників за різними аспектами: так, психологічні дослідження (соціальний, спортивний, педагогічний, медичний аспекти) проводили С.І. Болтівець, М.І. Дяченко, Г.С. Костюк, В.О. Моляко, Л.С. Несисян, О.В. Проскура. У теорії та практиці педагогіки готовність вчителя до такого розуміння діяльності як педагогічний феномен досліджували В.І. Бобрицька, А.О. Деркач, І.А. Зязюн, Д.С. Мазоха, В.О. Моляко, О.М. Пехота, В.О. Сластьонін, Є.С. Шевчук та ін. Питання професійно- педагогічної підготовки

майбутнього вчителя висвітлені у роботах А.М. Алексюк, І.А. Зязюн, Г.О. Балл, Н.В. Кичук, Н.Г. Нічкало, В.О. Семіченко, С.О. Сисоєва та ін. Аналізу підготовки вчителя до формування здорового та безпечного способу життя присвячені докторські дисертації таких вітчизняних і зарубіжних дослідників: В.І. Бобрицької, К.М. Дурай-Новакової, А.Й. Капської, В.Ю. Горащенко, Т.В. Іванової, К.М. Ліненко, О.Г. Мороза та А.Г. Хрипкової, І.Т. Суравегіної та ін.

У ході роботи ми досліджували сформованість готовності студентів до впровадження ідеї формування здорового способу життя під час педагогічної практики в школі, не лише на уроках, а й в ході здійснення соціально-педагогічної діяльності. Особливу увагу приділяли мотивуванню молоді до ведення здорового способу життя, формуванню стійкого бажання застосовувати здобуті знання у своїй майбутній діяльності.

Суттєві суспільні перетворення сприяли усвідомленню того, що сьогодні одним із пріоритетних напрямків соціально-педагогічної діяльності вчителя взагалі, і вчителя біології та основ здоров'я зокрема, є соціальний супровід процесу формування здорового способу життя у молоді. Його можна розглядати як систему механізмів, за допомогою яких держава створює умови для забезпечення життєдіяльності людини, її захисту, якщо вона цього потребує. Тобто вказана діяльність вчителя є ланцюжком між державою та громадським суспільством і виконує багато різних функцій, зокрема стабілізуючу та захисну.

У процесі дослідження підходів до зазначеної тематики можна відзначити, що існує специфіка у підготовці студентів педагогічних вищих навчальних закладів з різних спеціальностей, а також готовність до впровадження учителями-практиками здоров'язбережувальних технологій на міждисциплінарній основі [5]. Провідними завданнями дослідження є: формування професійно-орієнтованого світогляду майбутніх спеціалістів; розкриття основних теоретичних положень соціально-педагогічної діяльності; обґрунтування змісту провідних напрямів соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп; створення оптимальних умов для формування здоров'язбережувальних компетентностей та впровадження відповідних технологій в процесі соціалізації підростаючого покоління.

Сприйняття інформації з безпечного і здорового способу життя, ґрунтується на розумінні причинно-наслідкових зв'язків у різних життєвих процесах, критичному ставленні до інформації, яка надходить зі шпальт засобів масової інформації, що попереджує плутанину; формує стійке бажання вести безпечний та здоровий спосіб життя; застосовувати здобуті знання, володіння ними у життєвій практиці [4].

Вимоги до сучасного вчителя біології та основ здоров'я відображають сукупність особистісних і професійно важливих якостей, педагогічних здібностей, знань і вмінь, потрібних фахівцеві в умовах сьогодення для успішного здійснення професійної діяльності. Завдання подальших наукових розвідок полягатиме в детальному вивченні впровадження інноваційних

педагогічних технологій навчання майбутнього вчителя біології та основ здоров'я з метою здійснення ним формування здоров'язбережувальних компетентностей у процесі соціально-педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Мехед О. Б., Рябченко С. В., Жара Г. І. Аналіз факторів, що впливають на формування здорового способу життя молоді // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 3 (159) : НУЧК, 2019. – С. 260-268 с.
2. Мехед О. Б. Формування здорового способу життя як важлива частина виховання та соціалізації підростаючого покоління // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 4 (160) : НУЧК, 2019. – С. 84-88 с.
3. Мехед О. Соціально-педагогічна діяльність вчителя біології та основ здоров'я з метою популяризації здорового способу життя // Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти : Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції: відп. ред. Н. О. Терентьєва. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.В., 2020. –С. 71-74
4. Носко М. О., Грищенко С. В., Носко Ю. М. Формування здорового способу життя: навчальний посібник. Київ: Леся, 2013. 160 с.
5. Селезньова О.О. Здоров'я молоді та формування здорового способу життя // Народна освіта. Наукове електронне видання [Електронний ресурс] / ООН. – URL: http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2513

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ З ФІЗИКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Сільвейстр Анатолій Миколайович

Доктор педагогічних наук, професор кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

silveystram@gmail.com

Моклюк Микола Олексійович

кандидат педагогічних наук,

Старший викладач кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

mokljuk@gmail.com

Виходячи із аналізу сучасних тенденцій розвитку вищої освіти у світі й Україні ми намагалися встановити вимоги до підготовки з фізики майбутніх учителів хімії у педагогічних університетах. Зокрема з'ясували, які напрямки модернізації фізичної освіти виділяють науковці.

Питання професійної підготовки майбутнього вчителя розглянуто у працях О. Абдуліної, А. Алексюка, І. Зязюна, Н. Кузьміної, Н. Ничкало, Н. Тализіної, В. Ягупова та ін. У дослідженнях П. Атаманчука, Л. Благодаренко, Г. Бушка, С. Величка, В. Заболотного, О. Іваницького, А. Касперського, М. Мартинюка, О. Мартинюка, М. Садового, В. Сергієнка, В. Шарко, М. Шута та ін. розглянуто підготовку майбутніх учителів фізичних спеціальностей. Праці О. Аріас,